

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

T.C. Cumhurbaşkanlığı
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 20/05/2025 16:52
Sayı: E-120.07.03-1631410
2025 AİLE YILI

7/24265 6K 113

Sayı : E-54045643-610-19278237

Konu : Soru Önergesi (7/24265)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.02.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-1588682 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Ankara Milletvekili Sayın Dr. Ahmet Eşref FAKIBABA'ya ait 7 /24265 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/24265) (2 Sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. AHMET EŞREF FAKİBABA'YA AİT
7/24265 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Gıda maddelerinde kullanılmasına izin verilen katkı maddeleri, Birleşmiş Milletler örgütüne bağlı Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından ortaklaşa kurulan ülkemizin de üye olduğu “Codex Alimentarius Commission” tarafından belirlenmektedir. Bu komisyonun oluşturduğu Gıda Katkı Maddeleri Uzmanlar Komitesi (JECFA) her türlü gıda katkı maddesinin toksik, karsinojenik, teratojenik ve mutajenik etkileri incelenmekte ve sağlığa zararlı olmayan katkı maddesi için ADI (günlük tüketilebilir miktar) değerlerini belirlemektedir. Elde edilen bu sonuçlara göre gıdalarda kullanılmasında sakınca görülmeyen katkı maddelerini ve kullanım limitlerini belirlemektedir.

Gıda maddelerinde kullanılmasında izin verilen katkı maddeleri, Avrupa Birliği'ne uyum çerçevesinde Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifleri dikkate alınarak düzenlenmekte ve gerekli güncellemeler yapılmaktadır. “Türk Gıda Kodeksi Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliği”nde kullanımına izin verilen katkı maddeleri (tatlandırıcılar, renklendiriciler, koruyucular vb.) kullanılabileceği gıdalar ve bunlara ait limitler yer almaktadır.

Gıda işletmeleri Türk Gıda Kodeksi kapsamında üretimlerini gerçekleştirmek zorundadırlar. Bu kapsamda yürütülen denetim sonuçlarında olumsuzluğa rastlanması durumunda 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu” kapsamında ilgili işletmelere ve üreticilere yasal işlem uygulanmaktadır.

Gıda ürünlerinde kullanılan katkı maddelerinin ithalatı “Bitkisel Gıda ve Yem İthalatının Resmi Kontrollerine Dair Yönetmelik” doğrultusunda gerçekleştirilir. İthalatı gerçekleştirilen ürünler Türk Gıda Kodeksi'ne uygunluğu çerçevesinde izinlendirilerek yurda girişi sağlanır.

Bakanlığımız tarafından bitkisel gıda ve yemlerin ithalatı aşamasında, 2020 yılında 140.533 denetim, 2021 yılında 152.169 denetim, 2022 yılında 162.543 denetim, 2023 yılında 172.618 denetim ve 2024 yılında 181.530 denetim gerçekleştirilmiştir.

Veteriner kontrollerine tabi ithal edilen gıdalarda, 2020 yılında 5.812 denetim, 2021 yılında 6.250 denetim, 2022 yılında 6.496 denetim, 2023 yılında 9.010 denetim ve 2024 yılında 11.058 denetim gerçekleştirilmiştir.

02.10.2024 tarihinden itibaren “Sağlığı Tehlikeye Düşüren Gıdalar” ile “Taklit ve Tağşiş Yapılan Gıdalar” ayrı başlıklar olarak <https://guvenilirgida.tarimorman.gov.tr/gkd> adresinde anlık olarak yayımlanmaktadır.

Laboratuvar analizi sonucunda taklit ve tağşiş yapıldığı kesinleşen ürünlerle ilgili olarak, bu ürünleri üreten her bir firma hakkında (ilgili partiye yönelik olarak) idari para cezası uygulanmakta, ürünler toplatılarak mülkiyeti kamuya geçirilmektedir.

Laboratuvar analizleri neticesinde içeriğinde kişilerin sağlığını tehlikeye düşürebilecek şekilde ilaç etken maddesi tespit edilen ürünler ise masrafları sorumlusuna ait olmak üzere piyasadan toplatılmakta ve ürünlerin mülkiyeti kamuya geçirilmektedir. Ayrıca bu ürünleri üreten veya piyasaya arz edenler hakkında kamunun sağlığına karşı suçlar kapsamında Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunmaktadır.

Ülkemizde gıda güvenilirliğinin sağlanması ve tüketicilerin aldatılmasının önlenmesi için gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzeme üreten ve piyasaya arz eden işletmelere yönelik resmi kontroller; Bakanlığımızca risk esasına göre, ön bildirim gereken hâller dışında, önceden haber vermeksizin yıllık program çerçevesinde yürütülmektedir. Resmi kontrollerin sıklığı

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

“İşletmelerin Riske Dayalı Denetim Sıklığının Belirlemesi Prosedürü” çerçevesinde belirlenmekte olup herhangi bir risk durumunda bu sıklık artmaktadır.

Buna ilave olarak tüketicilerin güvenilir gıdaya ulaşma hakkının kendileri tarafından takip edilebilirliğini sağlamak üzere “Tarım Cebimde Mobil Uygulaması” üzerinden bir karekod sorgulaması yapılarak onaylı veya kayıtlı gıda işletmelerine ait “İşletme Adı”, “İşletme Adresi” ve “İşletmeye Yapılan En Son Yurtiçi Resmi Kontrol Tarihi” verilerine tüketiciler tarafından ulaşılabilmesine yönelik bir hizmet hayata geçirilmiştir. Söz konusu hizmet aracılığı ile Bakanlığımızca gerçekleştirilen resmi kontrollerin görünürlüğünün artırılarak tüketicilerin menfaatlerinin en üst düzeyde korunması hedeflenmektedir.

Bakanlığımızca gıda güvenliği konusunda farkındalığı artırmak için gıda okuryazarlığı konusunda yapılan çalışmalar aşağıda yer almaktadır.

- Farklı yaş gruplarındaki tüketicilere yönelik “Gıda okuryazarlığı nedir? Etiket okuma, etiketlerde özellikle dikkat edilmesi gereken hususlar, bilgi kirliliği ve doğru bilgiye nasıl ulaşılacağız?” hususlarını içeren eğitim sunumları <https://guvenilirgida.tarimorman.gov.tr/> adresinde yayımlanmaktadır.
- Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan <https://sagliklibesleniyorum.meb.gov.tr/> internet sitesine içerik desteği sağlanmıştır.
- Gıda etiketleri ve okuryazarlığına yönelik basılı materyaller (afiş, broşür, kitap ayracı, el broşürü gibi) oluşturulmuş ve Bakanlığımız internet adresine eklenmiştir.
- FAO iş birliği ile yürütülen “Gıda Okuryazarlığı Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi (Capacity Building on Food Literacy)” tamamlanmıştır.
- Tavsiye Edilen Tüketim Tarihi (TETT) ile Son Tüketim Tarihi (STT) farkını anlatan kılavuz ve broşürler hazırlanmıştır.
- Gıda okuryazarlığı ve bilgi kirliliği kapsamında meslek profesyonelleri (gıda mühendisleri, diyetisyenler, eczacılar ve aile hekimleri) ile okullarda ve üniversitelerde eğitimler verilmektedir.

Gıda güvenliği ve gıda güvenilirliği konusunda 2024 yılında ülke genelinde 678 eğitim ve yayım faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetlere 43.024 kişi katılmıştır.

Ülkemizin çok yönlü tarımsal varlığının ve Bakanlığımızın yürüttüğü faaliyetlerin tanıtımında “Tarım Orman Ekranı” TÜRK SAT 5B (Batı) Uydusu 11425 MHz frekansından ve Web Tarım TV internet üzerinden yayınlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından 2012 yılında “Güvenilir Gıda”, 2021 yılında “Gıdanı Korum, Sofrana Sahip Çık” adlı 54 saniyelik kısa ve 2 dakika 50 saniyelik uzun versiyon öncelikli yayın yapılmıştır. 2025 yılında ise “Pestisit” kullanımı ile ilgili 3 dakika 07 saniyelik film hazırlanmıştır. Bu film Radyo ve Televizyon Üst Kurulu’na gönderilmiş ve öncelikli yayın olarak TV kanalları ile paylaşılmıştır.

Ayrıca, Başkanlığımızca hazırlanan basılı ve görsel yayınlar ile üreticilerimizin ve tüketicilerimizin konu ile ilgili bilinç düzeyinin artırılmasına yönelik katkı sağlanmaktadır.